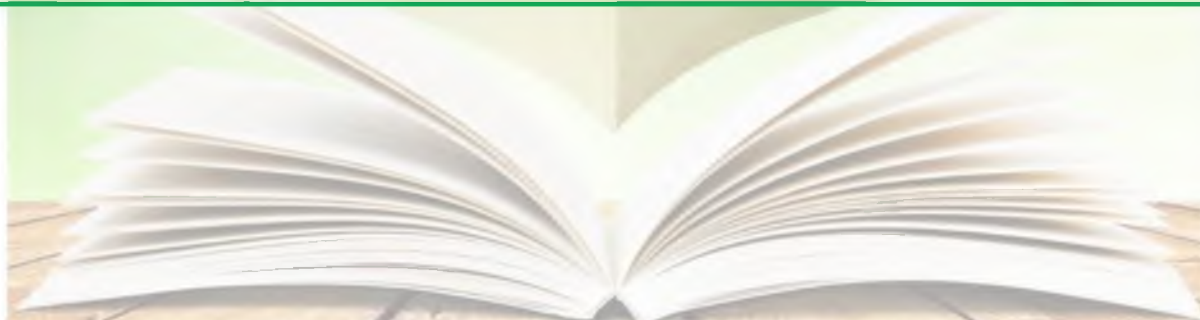

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
учасників міжнародної науково-
практичної конференції
«ЛІСОВА ТИПОЛОГІЯ ЯК ОСНОВА
НАБЛИЖЕНОГО ДО ПРИРОДИ
ЛІСІВНИЦТВА»

присвячена 150-річчю з дня народження
проф. Є.В. Алексєєва
та заснування кафедри лісівництва
Навчально-наукового інституту лісового і
садово-паркового господарства

Київ, 9-12 жовтня 2019 року

УДК 630*52 (477.85)

ЕНЕРГОПРОДУКТИВНІСТЬ МОДАЛЬНИХ БУКОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ БУКОВИНСЬКОГО ПЕРЕДКАРПАТТЯ У ПАНІВНИХ ТИПАХ ЛІСУ

В. В. Слюсарчук¹, здобувач,*

Р. Д. Василюшин², доктор сільськогосподарських наук

¹Сторожинецький лісовий коледж,

²Національний університет біоресурсів і природокористування України

Ключові слова: бук лісовий, енергія, тип лісу.

Для ефективного забезпечення парадигми сталого ведення лісового господарства у Карпатському регіоні України, в основу управлінських рішень необхідно покласти знання про особливості природних процесів у лісових фітоценозах й вплив лісорослинних умов на формування кількісних та якісних характеристик деревостанів головних лісотвірних деревних видів регіону.

В умовах Буковинського Передкарпаття, де букові деревостани є ключовим природним об'єктом для формування позитивної динаміки стану навколишнього природного середовища та джерелом деревних ресурсів, оцінювання впливу лісорослинних умов на інтенсивність продукування ними базових екосистемних послуг слугує інформаційним інструментарієм ведення лісового господарства, у тому числі й на засадах наближеного до природи лісівництва [2, 3].

Енергетична функція лісових фітоценозів є важливою складовою комплексу екосистемних функцій лісів та має ключове значення для системи заходів щодо запобігання посиленню глобальних кліматичних змін, а також для забезпечення комплексного використання лісових ресурсів на засадах сталого лісоуправління [1, 4].

Оцінювання енергопродуктивності модальних букових деревостанів у межах панівних типів лісу реалізовано з використання існуючих методичних підходів [1, 5] на основі їхньої повидільної таксаційної характеристики.

В результаті встановлено, що загальна енергопродуктивність модальних букових деревостанів Буковинського Передкарпаття становить близько 35 ТДж, або в середньому 63,1 ГДж·га⁻¹·рік⁻¹.

У межах типів лісорослинних умов, найвищі значення енергопродуктивності характерні для букняків, що зростають в умовах

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Василюшин Р. Д.

свіжих та вологих грудів, відповідно 64,7 та 64,3 ГДж·га⁻¹·рік⁻¹, тоді як у свіжих суборах лише 44,6 ГДж·га⁻¹·рік⁻¹.

Варто зазначити, що майже 65 % досліджуваних деревостанів зосереджено у чотирьох типах лісу: свіжа дубово-грабова бучина (30,4 %), волога дубово-грабова бучина (19,5 %), вологий буково-ялиновий яличник (7,9 %) та вологий буково-ялиновий суяличник (7,1 %).

Показники енергопродуктивності досліджуваних деревостанів у межах домінуючих типів лісу представлено у табл.

Енергопродуктивність модальних букових деревостанів у межах панівних типів лісу

Тип лісу	Енергопродуктивність, ГДж·га ⁻¹ ·рік ⁻¹
Волога дубово-грабова бучина	66,84
Вологий буково-ялиновий суяличник	65,39
Вологий буково-ялиновий яличник	58,71
Свіжа дубово-грабова бучина	64,57

Однак найвищі значення енергопродуктивності модальних букових деревостанів все ж характерні для вологого ялицево-ялинового субору (101,9 ГДж·га⁻¹·рік⁻¹) та вологої грабово-ялицевої бучини (88,3 ГДж·га⁻¹·рік⁻¹), частка яких за площею менше 5 %.

Наведені результати підтверджують необхідність врахування типологічних категорій у процесів відтворення та вирощування стійких й високопродуктивних насаджень бука лісового у даному регіоні.

Список джерел літератури

1. Васишин Р. Д. Еколого-енергетичний потенціал лісів Українських Карпат та його стале використання : [монографія]. К. : ТОВ «ЦП «Компринт», 2018. 305 с.
2. Васишин Р. Д., Слюсарчук, В. В., Васишин О. М. Біоенергетична роль лісів Буковинського Передкарпаття : матеріали 65-ої науково-технічної конференції [«Наукові основи підвищення продуктивності та біологічної стійкості лісових та урбанізованих екосистем»], (Львів, 24 лист. 2015 р.).Л. : РВВ НЛТУ України, 2015. С. 25–26.
3. Слюсарчук В. В., Васишин Р. Д., Терентьев А. Ю. Енергетичний потенціал сухостою дерев бука лісового у насадженнях Буковинського Передкарпаття. *Перспективи розвитку екосистемного менеджменту у лісовому комплексі та садово-парковому господарстві*: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 18–19 квітня 2019 року: тези доповідей. Київ, 2019. С. 43.
4. Lakyda P., Bilous A., Shvidenko A., Myroniuk V., Matsala M., Vasylyshyn R., Holiaka D., Lakyda I. Ecosystem services of Ukrainian forests: a case study for the Polissya region : [monograph]. K. : NULES of Ukraine, 2018. 188 p.
5. Lakyda P., Vasylyshyn R., Zibtsev S., Lakyda I., Böttcher H. Potentials of forest biomass forenergetic use in Ukraine [Electronic resource]. *Earth Bioresources and Life Quality*. 2013. Vol. 3. Webaccess: <http://gchera-ejournal.nubip.edu.ua/index.php/bql/article/view/105/64>